

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 41376-11-22 מדינת ישראל נ' שעפה

בפני **כבוד השופטת ענת יהב**

בעניין: **הנאשימה**: **מדינת ישראל**
ע"י ב"כ עוה"ד מאיה הבר

נגד

הנאשם: **אור שעפה**
ע"י ב"כ עוה"ד שרון חזות

גזר דין

1. כללי

א. כתבי האישום בהם הודה הנאשם

הנאשם, יליד 2001, הורשע על בסיס הודאתו ובמסגרת הסכמה דיונית, בתיק שבכותרת בשתי עבירות של **איומים** לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"). עוד בחר הנאשם לצרף ולהודות בשני תיקים נוספים, כאשר בתיק הצירוף הראשון, ת"פ 39600-11-23 הורשע בעבירה של **היזק לרכוש במזיד** לפי סעיף 452 לחוק העונשין (להלן: "**תיק הצירוף הראשון**"). בתיק הצירוף השני, ת"פ 52015-10-23 הורשע הנאשם בעבירה של **איומים** לפי סעיף 192 לחוק העונשין (להלן: "**תיק הצירוף השני**").

בהתאם לעובדות כתב האישום **בתיק שבכותרת**, ביום 30.8.2021 בשעה 17:50 לערך, ברחוב מצובה 8 בת"א (להלן: "**הדירה**"), התקשרה אמו של הנאשם, הגב' איריס שעפה למוקד 100 ומסרה כי הנאשם נתן לה מכה. באותן נסיבות, הגיע השוטר חן קים (להלן: "**חן**") לטפל האירוע, או אז אמר לו הנאשם "אתה רוצה שבטעות אשלח לך בוקס" וכן "אם רק היית בלי מדים". בהמשך לכך, הנאשם אמר להוריו "אני ארצח אותכם" (טעות במקור).

בהתאם לעובדות כתב האישום **בתיק הצירוף הראשון**, ביום 25.9.2023 בשעה 21:30 לערך, ברחוב קריית 28 בתל אביב, שבר הנאשם את החלון הקדמי שמאלי של רכב מסוג יונדאי השייך לכפיר מסל (להלן: "**המתלונן**"), ללא סיבה נראית לעין וללא היכרות מוקדמת עם המתלונן.

בהתאם לעובדות כתב האישום **בתיק הצירוף השני**, ביום 25.10.2023 בשעה 22:00 לערך, החנה אחי הנאשם, אושרי שרפה (להלן: "**המתלונן**"), את רכבו מסוג יונדאי (להלן: "**הרכב**") ברחוב מצובה בתל

עמוד 1 מתוך 11

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 41376-11-22 מדינת ישראל נ' שעפה

אביב (להלן: "המקום"). בנסיבות אלו ועל רקע סירובו של המתלונן שהנאשם יעשה שימוש ברכבו, איים הנאשם בפגיעה שלא כדין בגופו או בנכסיו, בכך שנסע לתחנת דלק ברחוב הטייסים בתל אביב, שם מילא בקבוק ריק בבנוזין, שב למקום ושפך את הבנוזין על הרכב, בעודו אוזח בידו במצית.

ב. תסקירי שירות המבחן

מתסקיר שירות המבחן מיום 11.6.2025, עלה כי הנאשם, בן 23, רווק ומתגורר בחולון, אינו עובד מספר חודשים. בעל קשיים במהלך ילדותו ובגרותו ומשפחתו מוכרת למערכת בריאות הנפש וחולי גופני. שירות המבחן התייחס לבדיקת התאמה לבית משפט קהילתי שנערכה לנאשם בשנת 2024, שם התרשם מאדם צעיר, נעדר יציבות במסגרות חייו השונות ומנזקקות טיפולית גבוהה, אולם הנאשם סירב אז, להשתלב בתוכנית ועל כן, לא התאים לבית המשפט זה. בכל הנוגע לתיק הנוכחי, הנאשם מסר שאינו זוכר את האירוע, שלל התנהגות אלימה כלפי אימו ומסר כי הגיב בתוקפנות כלפי השוטר כתגובה להתנהגות השוטר כלפיו, תוך שהכחיש את האיומים כלפי השוטר. בהתייחס לתיק הצירוף הראשון, שיתף כי בסמוך לאירוע היה במצוקה נפשית גבוהה ולא הצליח לווסת רגשותיו, הביע חרטה פורמלית על מעשיו והתקשה לבחון אותם ולגלות אמפטיה כלפי המתלוננים. כמו כן, נטה לטשטש ממעשיו ושלל צורך במעורבות טיפולית. שירות המבחן אף שוחח עם אמו של הנאשם (המתלוננת בתיק המקורי) שמסרה כי הנאשם סובל מהפרעות קשב וריכוז וכי ברקע לאירוע המתואר בכתב האישום, התגלע ויכוח בינה לבין הנאשם. שירות המבחן התרשם כי האם מחזיקה בעמדה מגוננת כלפי בנה והתקשתה לבחון את מעשיו. הנאשם זומן לבדיקות שתן לאיתור שרידי סם אך לא שיתף פעולה, כאשר לבדיקה אחת לא הגיע ובדיקה נוספת סירב לבצע.

שירות המבחן התרשם מבחור צעיר, שגדל במערכת משפחתית מורכבת, כשהוריו התקשו להוות עבורו דמות סמכותית ומכוונת. בנוסף התרשם, כי הנאשם נעדר תובנה לגבי קשייו הרגשיים ולגבי הסיכון המשתקף ממעשיו וכי הוא משתף פעולה באופן חלקי, מחזיק בעמדה קורבנית ונעדר מוטיבציה לקידום ובחינה עצמית. לאור האמור, התרשם שירות המבחן כי קיים סיכון להישנות עבירות בעתיד וכי לא קיימת יעילות בהמשך מעורבות שירות המבחן.

ביום 9.7.2025, התקיים דיון, בהינתן מצבו הנפשי של הנאשם כפי שעלה מהתסקיר שפורט מעלה וממסמכים שהוצגו בדיון זה ולאחר שהסגור שוחח עם הנאשם, ראיתי לנכון לתת לנאשם הזדמנות נוספת לבחינת הליך טיפולי ובמקביל, הופנה הנאשם לבחינת ריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.

מתסקיר שירות המבחן מיום 30.9.2025, עלה כי בתקופת הדחייה, הנאשם הביע התנגדות לשתף פעולה עם שירות המבחן ושירות המבחן חזר והדגיש, כי הנאשם מביע מוטיבציה חיצונית בלבד מתוך רצונו להקל בעונשו. לנוכח האמור, העריך שירות המבחן מסיכון להישנות ביצוע עבירות וציין בשנית, כי אין יעילות בהתערבות שירות המבחן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 41376-11-22 מדינת ישראל נ' שעפה

ג. חוות דעת ממונה על עבודות השירות

חוות דעת התקבלה ביום 30.12.25, ממנה עולה כי הנאשם מתאים לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.

ד. חוות הדעת הפסיכיאטרית

חוות הדעת נערכה לנאשם בתיק המעצר הקשור לתיק זה ביום 19.11.2023, ממנה עולה כי הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית משנת 2007, ללא אשפוזים ואינו נוטל תרופות פסיכיאטריות. הנאשם נמצא כשיר ואחראי לעמוד לדין. מפאת צניעות הפרט לא אפרט את תוכנה של חוות הדעת.

ה. טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה, בראשית טיעוניה ובמסגרת הראיות לעונש, הגישה תמונות (במ/2), הפנתה לכלל כתבי האישום בהם הודה הנאשם, לנסיבות ביצוע העבירות ועתרה למתחמי ענישה כמפורט: בתיק שבכותרת, מתחם שמתחיל ממספר חודשי מאסר ונע עד 12 חודשים; בתיק הצירוף הראשון מתחם שמתחיל ממספר חודשי מאסר בפועל ונע עד 10 חודשים; בתיק הצירוף השני עתרה המאשימה למתחם שמתחיל מ-8 חודשי מאסר בפועל ונע עד 20 חודשים (הפנתה לפסיקה לאישוש עתירתה). בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, הפנתה לתסקירי שירות המבחן, העדר שיתוף פעולה ורמת הסיכון הנשקפת מהנאשם, העדר נטילת אחריות ואמפתיה לקורבנות שהינם בני משפחתו.

בנוסף, התייחסה המאשימה לטענת ההגנה, לפיה בעניינו של הנאשם מתקיימת קרבה לסייג 'מחלת נפש', הפנתה בעניין זה לחוות הדעת הפסיכיאטרית שהתקבלה, ולפרוטוקול הדיון מחודש יולי 2025, וציינה כי הנאשם כשיר ואחראי ובעל תפקוד תקין מבחינה קוגניטיבית והדגישה כי מחוות הדעת ותסקירי שירות המבחן אף עולה תמונה שמדובר בנאשם שאינו לוקח אחריות ולא מטפל בעצמו ופועל מתוך כעס שאינו מטופל. מכל האמור לעיל, ביקשה להשית על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי למתלונן בתיק שבכותרת.

ב"כ הנאשם, הפנה תחילה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, למצבם הקשה של בני משפחתו מבחינה בריאותית ולכך שהנאשם מוכר למערכת בריאות הנפש כבר מהיותו בן 6.5 והפנה לחוות הדעת הפסיכיאטרית וכן למסמכים מהביטוח הלאומי (במ/3), הדגיש כי מאלו, עולה תמונה מורכבת לגבי מצבו של הנאשם ומשפחתו. הפנה לכך שבתיק שבכותרת קיים שיהוי בהגשת כתב האישום ולכך שמעבר לתיקים שצורפו, לא נפתחו תיקים נוספים כנגד הנאשם ולא קיימות הרשעות קודמות. עוד הדגיש כי לאור מורכבות מצבו של הנאשם, לא הצליח לשקף ולהביע חרטה מלאה אל מול שירות המבחן ואף התנהגותו כפי שעולה בכתבי האישום, נובעת ממצבו זה. בעניין כך הפנה למסמך מקופת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 41376-11-22 מדינת ישראל נ' שעפה

החולים (במ/4). עוד ביקש לקחת בחשבון את הזמן בו שהה הנאשם במעצר בתיק הצירוף השני ולאחר מכן שהה בתנאים מגבילים. ב"כ הנאשם ביקש לקבוע מתחמים שמתחילים ממאסר מותנה לכל תיק וביקש להסתפק בתקופת מעצרו.

הנאשם, הביע צער על האירועים וביקש לסיים עם ההליך הפלילי ולהתחיל "חיים חדשים".

2. דיון והכרעה

קביעת עונשו של הנאשם, יהיה לאור **עקרון ההלימה**, תוך מתן יחס הולם בין חומרת העבירה המיוחסת לנאשם בנסיבותיה, מידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש אשר יוטל עליו. לצורך קביעה זו יש לבחון מספר אספקטים; **הערכים החברתיים** שנפגעו ממעשה זה ומידת הפגיעה בהם, **מדיניות הענישה הנהוגה** בבתי המשפט ומהן **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (תיקון 113 לחוק).

א. אירוע אחד או מספר אירועים?

קודם לקביעת מתחם העונש ההולם יש להידרש לקביעה האם מדובר באירוע אחד או מספר אירועים בהתאם ל"מבחן הקשר ההדוק" (ע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.2014); ע"פ 1261/15 **מדינת ישראל נ' יוסף דלאל** (3.9.2015)). מבחן הקשר ההדוק מתייחס למספר עבירות שיש ביניהן קשר הדוק, אותן ניתן לראות כאירוע אחד, כאשר הפעולות מהוות חלק מאותה תכנית עבריינית בעלת סמיכות זמנים.

בענייננו מדובר בשלושה כתבי אישום שונים, כל אחד ממעשי העבירה, בוצע על רקע שונה, במועדים שונים וכלפי מתלוננים שונים. על כן, לא ניתן לקבוע כי קיים קשר הדוק בין העבירות שביצע הנאשם ואף הצדדים אינם חלוקים בכך שמדובר באירועים נפרדים. משכך, מדובר באירועים נפרדים, שלכל אחד מהם יש לקבוע מתחם בנפרד. יחד עם זאת, לא מן הנמנע כי ייקבע עונש כולל אחד לאחר קביעת המתחמים לכל אירוע וזאת בהתאם לסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין.

ב. הערכים המוגנים ונסיבות ביצוע העבירה

הערך החברתי שנפגע בעבירות **האיומים** שבוצעו על ידי הנאשם, הוא זכותו של אדם לשלווה, ביטחונו וחירות פעולתו. האינטרס החברתי מחייב הגנה על אלו כזכות בסיסית של הפרט מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדין, ביתר שאת כאשר המעשים מתבצעים בתוך התא המשפחתי, מקום שבו מצופה למצוא תחושה של ביטחון מוגנות ויציבות. הנאשם איים על הוריו באומרו "אני ארצח אתכם" וכן איים על שוטר שהגיע לדירה בעקבות תלונתה של אמו של הנאשם. עוד איים הנאשם על אחיו, לאחר שהאחרון סירב לבקשתו להשתמש ברכבו, נסע הנאשם לתחנת דלק ומילא בקבוק בבנוזין ושפך על

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 41376-11-22 מדינת ישראל נ' שעפה

רכבו של אחיו כאשר בידו אוחז במצית. חומרה יתרה יש בכך שהנאשם איים על בני משפחתו (הוריו ואחיו), שכן מדובר בעבירות שמתבצעות בתוך התא המשפחתי ובעלות קושי לזהותם בשל יחסי הקרבה. לעניין **עבירת ההיזק במזיד**, פגע הנאשם בזכות הקניין של המתלונן בתיק הצירוף הראשון בכך שהיזק לרכבו של המתלונן, ללא כל היכרות מוקדמת (עיינתי בתמונות שהוגשו על ידי המאשימה-מב/2). בנוגע לאלו אומר כי הוגשו 6 תמונות כאשר 2 מהן רלוונטיות ומתעדות את הנזק שנגרם לרכב, על פי כתב האישום בו הודה הנאשם ואילו הנוותרות אינן רלוונטיות ויש בהן להוסיף עובדה שלא פורטה בכתב האישום ולא אתיחס אליהן. **מכל האמור לעיל, אני קובעת כי הפגיעה בערכים המוגנים הינה ברף הבינוני.**

ג. מדיניות הענישה ומתחם העונש ההולם

הנאשם הודה והורשע ב-3 תיקים בעבירות בנסיבות שונות, על כן ובכדי ללמוד על מדיניות הענישה הנוהגת, אפרט פסיקה בנוגע לכלל תיק בנפרד:

מדיניות ענישה בתיק שבכותרת – שתי עבירות איומים:

1. רע"פ 5608/23 יעקב דדון נ' מדינת ישראל (27.7.2023) - הנאשם הורשע בשני כתבי אישום המייחסים לו עבירות איומים; במהלך שיחת טלפון עם בתו וגרושתו איים על גרושתו שתקבל "מכות רצח" וכן שיהרוס לה את החיים. **בית המשפט קבע מתחמי ענישה נפרדים לכלל תיק המתחילים ממאסר מותנה** וגזר על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. ערעורים שהוגשו נדחו.
2. רע"פ 637/21 מרדכי הרמן נ' מדינת ישראל (25.02.2021) - נגד המבקש הוגשו שני כתבי אישום, המייחסים לו עבירות איומים וזאת על רקע פרידה והליכי גירושין מהמתלוננת. על פי האישום הראשון, הגיע לביתה ומשסירבה לפתוח את דלת ביתה, איים עליה שיתנקם בה, ויראה לה. במועד נוסף, אמר למתלוננת כי יפגע בה, יתנקם בה, ירביץ לה ויהיה לה רע מאוד. על פי עובדות כתב האישום השני, עת שהו במשרדו של עורך דינה של המתלוננת, המבקש אמר לעורך הדין, בנוכחות המתלוננת, שאם לא היה שם היה מכה אותה באגרוף ובהמשך אמר לה שיקבור אותה בבית הזה. **בית המשפט קמא קבע מתחם העונש ההולם בעניינו של המבקש נע בין מאסר מותנה לבין שנת מאסר בפועל** והשית על הנאשם מאסר מותנה, התחייבות בסך 1,500 ש"ח וקנס בסך 1,500 ש"ח. ערעור ובקשת רשות ערעור נדחו.
3. ת"פ (תל אביב) 51327-01-19 מדינת ישראל נ' איס (15.5.2019) - הנאשם הורשע בשתי עבירות איומים. לאחר שאיים על מי שהייתה בת זוגתו למשך שנה, ולהם ילד משותף. האיום נעשה באמצעות שליחת הודעות וקיום שיחות טלפון בעלי תכנים מאיימים, עם אמה ודודתה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 41376-11-22 מדינת ישראל נ' שעפה

של המתלוננת. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין מאסר מותנה ועד מאסר בפועל למשך 8 חודשים וגזר על הנאשם 4.5 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי בן 6 חודשים.

4. ת"פ (שלום רמלה) 21213-12-23 מדינת ישראל נ' כהן (16.6.2024) - הנאשם הורשע בשני כתבי אישום המייחסים לו עבירת איומים. באחד, עת הנאשם התקשר לגרושתו ואיים עליה שירצח אותה. בכתב אישום נוסף, איים הנאשם על אחותו ברצח. בית המשפט קבע מתחם ענישה לכל עבירה שנע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר וגזר על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל והפעיל מאסר מותנה בן 6 חודשים במצטבר.

נוכח האמור לעיל, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם מתחיל ממאסר מותנה ונע עד 12 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

מדיניות ענישה בתיק הצירוף השני – עבירת איומים באמצעות אמצעי מדגים :

1. עפ"י (תל-אביב) 12459-12-19 אנדרייב נ' מדינת ישראל (29.11.2020) - הנאשם הורשע בעבירת איומים. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם שהה בשעת לילה באתר בנייה ואיים על מנהל בחברת אבטחה שביקש ממנו לעזוב את המקום, בעודו אוחו בסכין מטבח השייך למקום. בית המשפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל וגזר על נאשם, נעדר עבר פלילי, עונש של 40 ימי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות ומאסר על תנאי. הערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה.

2. ת"פ (תל-אביב) 56254-10-20 מדינת ישראל נ' מולאטו (21.3.2022) - הנאשם הורשע בעבירת איומים. על פי העובדות, בשעת בוקר ניטש ויכוח בין הנאשם לבין בני משפחתו בעטיה עזב את הדירה, פנה לתחנת דלק תוך שהצטייד בבקבוק "ריצפז" ומילא את הבקבוק בחומר החשוד כבנזין. מיד ובסמוך שב לדירה ואיים בפגיעה שלא כדין בגופם של בני משפחתו כאשר הוא שופך את הבנזין על רצפת הדירה. בית המשפט קבע מתחם עונשי הולם הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית וגזר על הנאשם, נעדר עבר פלילי, עונש של 4.5 חודשי מאסר ללא ניכוי ימי מעצרו, שירוצו בדרך של עבודות שירות, לצד מע"ת.

3. ת"פ (תל-אביב) 57486-01-20 מדינת ישראל נ' רונן (7.2.2021) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של היזק לרכוש במזיד ואיומים. בעת הרלוונטית לאישום, התגורר הנאשם בקומת המרתף בבית הוריו בתל אביב. לאחר שלא מצא חפץ השייך לו לבעוט בדלת בו שהתה אמו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 41376-11-22 מדינת ישראל נ' שעפה

המתלוננת. בהמשך, הצטייד בפטיש והלם בדלת מס' פעמים תוך שהוא צורח וגורם נזק לדלת. עוד איים על אמו, כאשר שמע שהזמינה לעזרתה את המשטרה. **בית המשפט ציין כי בשד שבאופן רגיל איום באמצעות אמצעי מדגים מחמיר את המתחם והוא יכול לנוע ממאסר קצר ועד ל-12 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לאור מצבו הנפשי והספק בשימוש באמצעי המדגים, וקבע מתחם עונשי הולם שנע בין מאסר על תנאי לצד צו של"צ ועד ל-12 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד ענישה נלוות.** בית המשפט גזר על הנאשם, בן 45, נעדר עבר פלילי, ללא תיקי מב"ד, שהודה בפתח משפטו וחסך בזמן שיפוטי ניכר, תוך התחשבות במצבו הנפשי ונסיבות חייו המורכבות, עונש של צו של"צ בהיקף של 120 שעות, לצד צו מבחן ומע"ת.

עיינתי בפסיקה שהגישה המאשימה: עפ"י (מחוזי ת"א) 261-01-14 **מדינת ישראל נ' צברי** (24.2.2014), שם הורשע הנאשם בעבירת איומים בכך שנכנס לסניף בנק לאומי בחולון כאשר הוא מצויד בשני בקבוקי דלק, מצית אלקטרוני וסמרטוטים. הנאשם הורה לעובדי הבנק לעזוב את המקום, כי הוא עומד לשרוף את המקום ואת עצמו והחל לשפוך דלק על הרצפה. בית המשפט קבע מתחם ענישה שמתחיל מ-12 חודשי מאסר ונע עד 24 חודשים והשית על הנאשם 6 חודשי מאסר מותנה, של"צ בהיקף של 300 שעות וצו מבחן. ערעור שהגישה המדינה התקבל **ועונשו של הנאשם עמד על 4 חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות.** בחינה של נסיבות המקרה, כפי שפורטו מעלה כי מדובר בנסיבות חמורות מאלו שבתיק זה.

נוכח האמור לעיל, נסיבות ביצוע העבירה, השימוש בבנזין והמצית, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם מתחיל ממספר קצר של חודשי מאסר בפועל שניתן לרצות בעבודות שירות ונע עד 12 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

בתיק הצירוף הראשון - עבירה של היזק לרכוש במזיד אני קובעת כי מתחם העונש ההולם מתחיל ממאסר מותנה ונע עד מספר חודשי מאסר בפועל שניתן לרצות בעבודות שירות (ראו למשל, גם כאשר מדובר בנוסף לעבירת היזק לרכוש גם עבירה נלווית: ת"פ (תל-אביב) 68426-07-18 **מדינת ישראל נ' ברכה** (19.10.2020); ת"פ (תל-אביב) 20643-12-20 **מדינת ישראל נ' כהן** (2.2.2022); ת"פ (תל-אביב) 8954-02-16 **מדינת ישראל נ' צפרוט** (9.9.2019) וכן ראו אף פסיקה אליה הפנתה המאשימה, שם נקבע מתחם של מאסר מותנה – ת"פ (שלום קריות) 70701-06-23 **מדינת ישראל נ' אסמאי** (2.2.2025)).

ד. קרבה לסייג אי שפיות הדעת

ההגנה ביקשה לקבוע כי בכלל תיקיו של הנאשם מתחם העונש ההולם מתחיל ממאסר מותנה וזאת אף לנוכח מצבו המורכב של הנאשם שיש בו, כדי להשליך על ביצוע העבירות. מתחם כאמור קבעתי בנוגע לתיק שבכותרת וכן בתיק הצירוף הראשון. כך שטענה זו של הנאשם, רלוונטית לתיק הצירוף השני, שם קבעתי מתחם שמתחיל ממאסר קצר שניתן לבצע בעבודות שירות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 41376-11-22 מדינת ישראל נ' שעפה

סעיף 40ט(א) לחוק העונשין מגדיר רשימה של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, שבהן נדרש בית המשפט להתחשב בקביעת מתחם הענישה ההולם. בין אלה מורה סעיף 40ט(א)(9) לחוק העונשין, כי בשלב קביעת המתחם על בית המשפט לשקול את "הקרבה לסייג לאחריות פלילית כאמור בסימן ב' לפרק ה'1". בהקשר זה, הרף הנדרש להוכחת קיומה של נסיבה מקילה לפי סעיף 40ט(א) הוא רף ההוכחה הנדרש במשפט אזרחי – קרי, מאזן הסתברויות; וזאת בהתאם לאמור בסעיף 40(ג) לחוק הקובע כך:

בית המשפט יקבע כי התקיימה נסיבה מחמירה הקשורה בביצוע העבירה אם היא הוכחה מעבר לספק סביר; בית המשפט יקבע כי התקיימה נסיבה מקילה הקשורה בביצוע העבירה אם היא הוכחה ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט אזרחי.

בפסיקה נקבע כי לצורך קביעה בדבר התקיימותה של קרבה לסייג אי שפיות הדעת בשלב גזירת הדין, לצורך הקלה בעונש, אין צורך לקבוע האם הנאשם חולה במחלת נפש באופן ברור, אלא די בכך שייקבע כי הוא סובל מהפרעה נפשית משמעותית, וזאת מבלי לקבוע ממצא חד משמעי בעניין קיומה של מחלת נפש. עוד נקבע בפסיקה כי מקום בו נמצא כי הנאשם מתמודד עם הפרעה נפשית קשה והיה מאושפז פעמים רבות, די היה בזה על מנת להקל בעונשו (ע"פ 4312/11 פלוני נ' מדינת ישראל (10.6.2013)). במקום בו מצא בית המשפט כי ישנה אפשרות לכך שמחלת הנפש ממנה סובל הנאשם השפיעה עליו בעת ביצוע העבירה, למשל ביצירת חשדנות כלפי המתלונן, הרי שגם אם לא נמצא כי חלה עליו הגנת אי שפיות, עדיין יש בכך כדי להוות שיקול בעת גזירת עונשו (ע"פ 1727/14 מימון נ' מדינת ישראל (6.1.2015); ת"פ (מרכז) 14479-06-20 מדינת ישראל נ' כהן (13.9.2021); ת"פ (מח' ת"א) 61803-06-19 מדינת ישראל נ' אסרס (10.11.2020); ת"פ (מח' ת"א) 3186-02-18 מדינת ישראל נ' נחום (21.3.2023)).

עוד קבע בית המשפט העליון בע"פ 10416/07 דולינסקי נ' מדינת ישראל (7.12.2009):

השאלה מה המשקל שיש ליתן למצבו הנפשי של הנאשם בעת ביצוע העבירה לצורך הקלה בעונש, היא שאלה "כמותית", שאיני רואה לקבוע בה מסמרות. כל מקרה יש לבחון לגופו על פי נסיבות ביצוע העבירה וחומרתה ועל פי נסיבותיו האישיות של הנאשם. במכלול הנסיבות הקשורות למבצע העבירה, יש לבחון את סוג ההפרעה הנפשית ועוצמתה, ועד כמה הוגבלה בעטיה יכולתו - לא עד כדי חוסר יכולת של ממש כאמור בסעיף 34ח - להבין את אשר הוא עושה או להימנע מעשיית המעשה. על מידת הפגיעה ביכולתו של מבצע העבירה להבין את מעשהו או להימנע ממנו, ניתן ללמוד ממכלול הראיות, לרבות מעשיו של מבצע העבירה לפני האירוע, במהלכו ולאחריו וכן מחוות דעת מומחים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 41376-11-22 מדינת ישראל נ' שעפה

מידת אחריותו המוסרית של העבריין למעשה שביצע נגזרת מגודל הפגיעה בתפיסת המציאות ובמידת השליטה שלו על מעשהו בשל מצבו הנפשי, ובהלימה לכך, על בית המשפט לגזור את עונשו לקולה או לחומרה. עם זאת, וכפי שנאמר על ידי כב' השופטת ארבל בע"פ 9369/07 אנסטסיה נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 4.6.09):

"אין גם להתעלם מן הצורך שלא לפתוח פתח חסר תחומים וגבולות לכל טענה הנטענת בידי מי שביצע עבירה, בדבר פגם נפשי ממנו הוא סובל. הקלה מופרזת בעונשו של מי שביצע עבירה בשל פגם במצבו הנפשי, שלא אינן את יכולותיו הקוגניטיביות והרצוניות, עשוי ליצור מדרון חלקלק, שיפגע באפקטיביות של המשפט הפלילי כגורם מרתיע ומחנך, ייצור מסכת אין-סופית של התדיינות, יכרסם בתחושות הצדק של קורבנות העבירה ומשפחותיהם, ועשוי לפגוע באמון הציבור במערכת..."

עקרונות אלו הוזכרו שוב אף לאחר תיקון 113 לחוק העונשין (ראו ת"פ (מח' ת"א) 34635-11-22 מדינת ישראל נ' גרינפלד (7.1.2024)), ואף נקבע כי מדובר במנעד של מקרים העשויים להיות קרובים לסייג, ולא שאלה דיכוטומית האם הייתה קרבה או לא הייתה קרבה (ת"פ (מח' מרכז) 41307-03-20 מדינת ישראל נ' הוכברג (4.5.2021)).

כפי שפורט מעלה, חוות הדעת בעניינו של הנאשם קבעה כי הנאשם כשיר מהותית ודיונית לעמוד לדן. בהתייחסו לעבירה בתיק הצירוף השני, תיאר הנאשם: "הייתי במצב נפשי לא טוב אז לא יודע מה עשיתי ומה חשבתי לעשות וזה קרה מתוך התקף. לא הרגשתי שאני חושב על מה לעשות פשוט נתתי מצב נפשי לא טוב. אני לא מצליח לחשוב". הפסיכיאטר המחוזי התרשם כי לא עלה רושם למצב פסיכופטי או אפקטיבי מאז'ורי או מחלת נפש כלשהי ואף עלה חשד לניסיון התחזות. עוד יש להוסיף כי העבירה המיוחסת לנאשם בתיק הצירוף השני מלמדת על תכנון בכך שהלך עם בקבוק ומילא דלק ושב עם מצית בידו. עיינתי בכלל המסמכים שהוגשו על ידי ההגנה ובחוות הדעת ואכן המנעד הקיים של מצב נפשי של נאשמים שאמנם אחראים למעשיהם אך יכולתם להבין את מעשיהם או לשלוט במעשיהם מוגבלת במידה כזו או אחרת עקב ההפרעה הנפשית הוא רחב אך לא מצאתי כי עניינו של הנאשם חוסה תחת קרבה לסייג וההגנה לא ביססה טענה זו במאזן הסתברויות. יחד עם זאת, כמובן שמצבו של הנאשם יילקח בחשבון בעת גזירת העונש המתאים. לנוכח כל האמור לעיל, אני קובעת כי לא מתקיימת בעניינו של הנאשם קרבה לסייג מחלת הנפש.

ה. העונש המתאים לנאשם

הנאשם, בן 25, נעדר עבר פלילי קודם, הודה במיוחס לו ולקח אחריות על מעשיו, צירף תיקים וחסך זמן שיפוטי יקר. מחד גיסא, שירות המבחן התרשם כי הנאשם הביע מוטיבציה חיזונית בלבד מתוך רצון להקל בעונשו וכן התרשם מאדם צעיר, נעדר יציבות במסגרות חייו השונות ומנזקקות טיפולית

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 41376-11-22 מדינת ישראל נ' שעפה

גבוהה אך לנוכח סירובו של הנאשם, לא השתלב בתכנית זו. מאידך, מעיון בתסקיר שירות המבחן ובחוות הדעת הפסיכיאטרית וכן מכלל המסמכים שהוגשו על ידי ההגנה (במ/3 – במ/4), עולה תמונה מורכבת של הנאשם שמתקיים מקצבת נכות בשיעור של 40% ודרגת אי כושר עבודה 100%, מוגבלות שכלית התפתחותית ויכולות קוגניטיביות נמוכות. אמנם לא ראיתי לנכון לקבוע כי בעניינו של הנאשם מתקיימת קרבה לסייג מחלת נפש אך אני סבורה כי נתוניו האישיים של הנאשם, יש בהם כדי למקם את הנאשם במתחם התחתון ועוד יש להוסיף כי בתיק הצירוף השני, הנאשם שהה במעצר של ממש כחודש ימים, מעצר ראשון בחייו של הנאשם וכן לאחר מכן, שהה בתנאים מגבילים משך כשבעה חודשים. לנוכח כל האמור לעיל, אני סבורה כי יש להתחשב באורך המאסר באופן של עבודות שירות כפי שאקבע בסופו של דבר והתחשבות זו תהיה ניכרת. ויחד עם כך יש להטיל מאסרים מותנים משמעותיים, פיצוי והתחייבות.

למעלה מן הצורך אציין כי הסגור העלה טענה של שיהוי שמתייחסת לתיק שבכותרת, אך לא ביסס טענתו וטענה זו נטענה לראשונה בטיעונים לעונש, לאחר שהמאשימה כבר סיימה את טיעונה. על כן, לא ראיתי לנכון להידרש לטענה זו.

אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 60 ימי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות. הנאשם יבצע את עבודות שירות בבית חולים בלינסון ברחוב ז'בוטינסקי 39, 5 ימים בשבוע, על פי טווח השעות המתאפשר בחוק. תחילתן של ביצוע העבודות ביום 01.03.2026 והן תהיינה בפיקוח מפקח אחראי יובל בוקובה, מס' נייד-050-4062869.

על הנאשם להתייצב לפני המפקח על עבודות השירות לצורך קליטה והצבה בתאריך תחילת העבודה, בשעה 08:00, ביחידת ברקאי-עבודות שירות-שלוחת מרכז-סלמה 53, תל אביב – בעניין משרד הפנים (טל: 08-9193217).

אני מודיעה לנאשם כי עליו להודיע לממונה על כל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו, וכן עליו לעמוד בתנאי הפיקוח, שכן אי מילוי עבודות השירות על פי הנחיות המפקח, עלול להביא להפסקתן ולכליאה במתקן כליאה.

ב. 4 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת איומים החל מהיום.

ג. 3 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת היזק לרכוש במזיד החל מהיום.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 41376-11-22 מדינת ישראל נ' שעפה

ד. **פיצוי לשוטר חן קים בסך 500 ₪**, עד תביעה מספר 2 בכתב אישום בת"פ 41376-11-22. כמו כן, **פיצוי למתלונן כפיר מטל בסך של 750 ₪**, עד תביעה מספר 7 בכתב אישום בת"פ 39600-11-23. הפיצוי ישולם בתוך 90 יום מהיום ולא יאוחר מיום 20.05.2026. המאשימה תעביר פרטי המתלוננים בתוך 20 ימים למזכירות בית המשפט.

ה. **התחייבות בסך 2,000 ₪ למשך 3 שנים מהיום** שהנאשם לא יעבור עבירת איומים והיזק לרכוש במזיד. רכיב ענישה זה הובהר לנאשם והוא הצהיר כי מבין ומתחייב לו. **רשמתי הצהרתו והתחייבותו בפניי חלף חתימה.**

ניתן צו כללי למוצגים לפי שיקול דעת קצין המשטרה. המוצגים יחולטו/יושמדו/יושבו לבעליהם עפ"י החלטת קצין משטרה וזאת לאחר חלוף מועד הערעור.

ככל שהופקד פיקדון בתיק או בתיק המעצרים הקשור לתיק זה ובהעדר מניעה על פי דין, יוחזר הפיקדון למפקיד או לידי מי מטעמו עפ"י יפוי כוח.

ניתן יהיה לשלם את הפיצויים כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

- **בכרטיס אשראי** – באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- **מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) – בטלפון 35592* או בטלפון 073-2055000**
- **במזומן בכל סניף של בנק הדואר** – בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברית שלום).

זכות ערעור לביהמ"ש המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

המזכירות תעביר העתק לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, ל' שבט תשפ"ו, 17 פברואר 2026, במעמד הצדדים.

ענת יאה, שופטת